

ฐานข้อมูลเกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

ข้อมูลเกี่ยวกับศาสนสถาน

ลำดับที่	ชื่อ	หมู่ที่	ตำบล	หมายเหตุ
1	วัดบางแก้วผดุงธรรม	1	ตำบลท่ามะเดื่อ	
2	วัดปิ่นนาราม	2	ตำบลท่ามะเดื่อ	
3	วัดสังฆวราราม	3	ตำบลท่ามะเดื่อ	
4	คริสตจักรบางแก้ว	1	ตำบลท่ามะเดื่อ	
5	ศาลเจ้าเทพเกษตรบางแก้ว	1	ตำบลท่ามะเดื่อ	
6	วัดหูแร่	5	ตำบลท่ามะเดื่อ	
7	วัดท่ามะเดื่อ	4	ตำบลท่ามะเดื่อ	

ข้อมูลเกี่ยวกับวัฒนธรรม/ประเพณี

ลำดับที่	ประเพณี/วัฒนธรรม	ประวัติความเป็นมา/ความสำคัญ	ช่วงเวลา	สถานที่ปฏิบัติ
1	วันมาฆบูชา	วันมาฆบูชา เป็นสำคัญวันหนึ่งของพระพุทธศาสนา เป็นที่รู้กันว่า เป็นวันเกิดพระธรรม ถือว่าเป็นวันที่พระพุทธเจ้า ได้ประกาศหลักธรรมคำสอนของพระองค์ เพื่อให้พระอรหันต์ทั้งหลาย ที่มาประชุมพร้อมกันในวันนั้น นำไปเผยแผ่	วันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 4	- ศาสนาสถานในพื้นที่
2	ประเพณีวันสงกรานต์	ประเพณี สงกรานต์ ถือว่าเป็นประเพณีวันขึ้นปีใหม่ไทย ที่ถือปฏิบัติสืบเนื่องกันมาแต่โบราณ เป็นวัฒนธรรมประจำชาติที่งดงาม และฝังลึกเข้าไปในชีวิตของคนไทยมานาน มีการทำบุญตักบาตร สรงน้ำพระ รดน้ำขอพรผู้สูงอายุ ให้อยู่เย็นเป็นสุข และกิจกรรมต่างๆมากมาย	วันที่ 12- 15 เมษายนของทุกปี	- ครอบครัว ชุมชน ศาสนสถานในพื้นที่ ๑

ลำดับ ที่	ประเพณี/วัฒนธรรม	ประวัติความเป็นมา/ความสำคัญ	ช่วงเวลา	สถานที่ปฏิบัติ
3	วันวิสาขบูชา	การบูชาในวันเพ็ญ ขึ้น 15 ค่ำ เดือน วิสาขะ หรือเดือน 6 เนื่องในโอกาส วันคล้ายวัน พระพุทธ เจ้าประสูติ ตรัสรู้ และเสด็จดับขันธปรินิพพาน พุทธศาสนิกชนจะบำเพ็ญกุศล ทำบุญ ตักบาตร บริจาคทาน ปฏิบัติธรรมที่ วัด รักษาศีล ไหว้พระ สวดมนต์ ฟัง ธรรม เวียนเทียน เจริญภาวนา ฯ	วันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 6	- ศาสนาสถานใน พื้นที่
4	วันเข้าพรรษา	การเข้าพรรษาเป็นพุทธบัญญัติ ซึ่ง พระภิกษุสงฆ์ทุกรูปจะต้องปฏิบัติ ตาม หมายถึง การอธิฐานอยู่ประจำที่ ไม่เที่ยวจาริกไปยังสถานที่ต่างๆ เว้น แต่มีกิจจำเป็นจริงๆ ช่วงจำพรรษา จะอยู่ในช่วงฤดูฝนที่มีกำหนดเป็น ระยะเวลา 3 เดือน มีประเพณีสำคัญที่ ขาดไม่ได้เลย คือ ประเพณีหล่อเทียน เข้าพรรษาและประเพณีถวายผ้าอาบน้ำ ฝน	วันแรม 1 ค่ำ เดือน 8	- ศาสนาสถานใน พื้นที่
5	วันอาสาฬหบูชา	การบูชาในวันเพ็ญ ขึ้น 15 ค่ำ เดือน 8 เนื่องในโอกาสวันคล้ายวันที่พระพุทธ เจ้าทรงประกาศพระพุทธศาสนาเป็น ครั้งแรก โดยการแสดงปฐมเทศนา โปรดพระปัญจวัคคีย์ ที่ป่าอิสิปตน มฤคทายวัน จนพระอัญญาโกณฑ ัญญะ ได้บรรลุธรรม และขอบวช เป็นพระภิกษุรูปแรกในพระพุทธ- ศาสนา จนถือได้ว่า เป็นวันแรกที่มี พระพุทธ พระธรรมและพระสงฆ์ ครบเป็นองค์พระรัตนตรัย	วันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 8	- ศาสนาสถานใน พื้นที่

ลำดับ ที่	ประเพณี/วัฒนธรรม	ประวัติความเป็นมา/ความสำคัญ	ช่วงเวลา	สถานที่ปฏิบัติ
6	วันเฉลิมพระชนมพรรษา สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ	วันคล้ายวันพระราชสมภพสมเด็จพระ นางเจ้าสิริกิติ์ ผู้ทรงประทานความรัก ความเมตตา และเสียดละความสูง ส่วนพระองค์ ส่งเสริมอาชีพ เพื่อ พัฒนาคุณภาพชีวิต องค์กรและ หน่วยงานต่างๆ ได้จัดที่ไว้สำหรับ ลงนามถวายพระพร และมีการจัด กิจกรรม/โครงการเทิดพระเกียรติฯ เช่น การบำเพ็ญประโยชน์ รณรงค์ เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์พระราช กรณียกิจด้านต่างๆ การจัด นิทรรศการ ประดับธงชาติตาม สถานที่ราชการ อาคาร บ้านเรือน ทำบุญตักบาตรเพื่อถวายเป็นพระราช กุศล ร่วมพิธีถวายพระราชสดุดีฯ	วันที่ 12 สิงหาคม ของทุกปี	- ครอบครั ชุมชน
7	ประเพณีสารทเดือนสิบ	ประเพณีสารทเดือนสิบมีมาตั้งแต่ พุทธกาล คาดว่าเมื่อพระพุทธศาสนา เผยแพร่เข้ามา เป็นการแสดงความ กตัญญูทวดเทวีต่อบรรพบุรุษ ทำบุญ อุทิศส่วนกุศลให้แก่ผู้ล่วงลับไปแล้ว และเป็นโอกาสหนึ่งที่ได้รวมญาติ พบปะพี่น้องที่อยู่ห่างไกล มีการทำ ขนมต่างๆ มากมาย เช่น ขนมไข่ ปลา ขนมลา พอง บ้าดิซำ กง ก้าน บัวฯ เพื่อ จัดหมรับหรือสำรับถวาย พระสงฆ์ ซึ่งทางวัดจะได้เก็บไว้เป็น เสบียงในช่วงฤดูฝน	วันแรม 1 ค่ำ ถึง แรม 15 เดือน 10	- ศาสนาสถาน ในพื้นที่

ลำดับ ที่	ประเพณี/วัฒนธรรม	ประวัติความเป็นมา/ ความสำคัญ	ช่วงเวลา	สถานที่ปฏิบัติ
8	วันออกพรรษา	วันออกพรรษา หมายถึง วันที่พ้นจากข้อกำหนดทางพระวินัยที่ต้องอยู่ประจำที่ หรือในวัดแห่งเดียวตลอด 3 เดือน พระสงฆ์ได้ทำปวารณา เปิดโอกาสให้เพื่อนพระภิกษุว่ากล่าวตักเตือน เรื่องความประพฤติของตน เพื่อให้เกิดความบริสุทธิ์ ความเคารพนับถือและสามัคคีกัน เมื่อออกพรรษาแล้วจะได้นำความรู้จากหลักธรรมและประสบการณ์ที่ได้รับระหว่างพรรษาไปเผยแผ่แก่ประชาชน พุทธศาสนิกชน จะไปทำบุญทำทาน รักษาศีล และพึงธรรมเป็นกรณีพิเศษ	วันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 11	- ศาสนาสถาน ในพื้นที่
9	ประเพณีการทอดกฐิน	การทอดกฐิน คือ การนำผ้ากฐินไปวางไว้ต่อหน้าพระสงฆ์อย่างต่ำ 5 รูป แล้วให้พระสงฆ์รูปใดรูปหนึ่งที่ได้รับมอบหมายจากคณะสงฆ์ทั้งนั้นเป็นเอกฉันท์ให้เป็นผู้รับกฐินนั้น การทอดกฐินในแต่ละปีกำหนดให้มีการจัดทอดกฐินขึ้นภายใน 1 เดือน หลังวันออกพรรษา โดยวัดที่จะสามารถรับกฐินได้ต้องมีพระภิกษุจำพรรษาโดยไม่ขาดพรรษาเลย แต่ละวัดสามารถรับกฐินได้ปีละ 1 ครั้ง	แรม 1 ค่ำ เดือน 11 ถึง กลางเดือน 12	- ศาสนาสถาน ในพื้นที่

ลำดับ ที่	ประเพณี/วัฒนธรรม	ประวัติความเป็นมา/ ความสำคัญ	ช่วงเวลา	สถานที่ปฏิบัติ
10	ประเพณีลอยกระทง	ลอยกระทง เป็นประเพณีที่สำคัญ ได้สืบทอดกันมาตั้งแต่โบราณ โดยมีความเชื่อหลายประการ เช่น แสดงความสำนึกถึงบุญคุณของแม่น้ำที่เราได้อาศัยน้ำกินน้ำใช้ การขอมาต่อพระแม่คงคาที่ได้ทิ้งสิ่งปฏิกูลต่างๆ ลงไปในน้ำ การสะเดาะเคราะห์ และสิ่งไม่ดีต่างๆ ให้ลอยตามแม่น้ำไปกับกระทง และยังเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวอีกด้วย	วันเพ็ญ(ขึ้น 15 ค่ำ) เดือน 12	ในพื้นที่เทศบาล
11	วันธรรมสวนะ	“วันธรรมสวนะ” เรียกชื่ออีกอย่างหนึ่งว่า “วัน พระ” หมายถึงการฟังธรรมของชาวไทยพุทธ เมื่อถึงวันธรรมสวนะคือ วันขึ้น 8 ค่ำ แรม 8 ค่ำ และวันขึ้น 15 ค่ำ แรม 15 ค่ำ พุทธศาสนิกชนจะเตรียมอาหารผลไม้ เครื่องสักการะไปวัดเพื่อถวายแด่พระภิกษุสงฆ์ รวมทั้งรักษาศีล เจริญจิตภาวนา และฟังธรรมเทศนา	ทุกวันธรรมสวนะ	- ศาสนาสถาน ในพื้นที่

ลำดับ ที่	ประเพณี/วัฒนธรรม	ประวัติความเป็นมา/ ความสำคัญ	ช่วงเวลา	สถานที่ปฏิบัติ
12	พิธีกรรมเกี่ยวกับการแต่งงาน	พิธีกรรมเกี่ยวกับการแต่งงาน สมัยโบราณมีขั้นตอนต่างๆ หลายขั้นตอน เริ่มจากการเกี่ยว พาราตี การทาบทาม การสู่ขอ และการแต่งงาน เมื่อขบวน เจ้าบ่าวไปถึงบ้านเจ้าสาว มักจะถูกปิดทางไม่ให้เข้าไป ต้องมีการจ่ายค่าผ่านทาง ญาติ เจ้าสาวจะจูงมือเจ้าบ่าวไปใน ห้องประกอบพิธี เมื่อได้มีการ ตรวจสอบสินสอดทองหมั้น เรียบร้อยแล้ว จึงประกอบพิธี สงฆ์ ถวายภัตตาหาร แล้วมีพิธี กราบหมอน เจ้าบ่าวมอบ ของขวัญให้เจ้าสาว เป็นอัน เสร็จพิธีและมีการเลี้ยงแขก ตกค่ำจะมีพิธีห้องหอให้คู่บ่าว สาว เรียกว่า “การเรียงสาด เรียงหมอน”	มีการดูฤกษ์ยาม วันดี ได้ตลอดทั้งปี	ส่วนใหญ่จะจัด บ้านเจ้าสาว หรือสถานที่ ต่างๆ ตามความ สะดวก
13	ประเพณีการบวชนาค	ตามประเพณีชายไทย อายุ 20 ปี บริบูรณ์ จะต้องบวชทดแทน บุญคุณพ่อแม่ การบวช สมัยก่อนต้องบวชกัน 1 พรรษา ปัจจุบันระยะเวลาอาจจะน้อย เช่น 7 วัน 15 วัน 30 วัน การ บวชถือได้ว่า ผู้บวชจะได้ศึกษา ถึงหลักธรรมคำสอน ของ พระพุทธเจ้าเพื่อจะนำไปปฏิบัติ อย่างเคร่งครัด มีความอดทน อดกลั้น และเข้าใจโลกธรรม	มีการดูฤกษ์ยาม วันดี ได้ตลอดทั้งปี	- ศาสนาสถาน ในพื้นที่

ฐานข้อมูลกลุ่มอาชีพและภูมิปัญญาท้องถิ่น

ด้านการเกษตร

ที่	ชื่อของภูมิปัญญา	ชื่อของเจ้าของภูมิปัญญา	ที่อยู่
1	การเกษตรผสมผสานตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง	นางกฤษฎา ปาระรัตน์	ม.1 ต.ท่ามะเค็ด
2	การเกษตรผสมผสานตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง	นางสุจิตรา ศิริ	ม.2 ต.ท่ามะเค็ด
3	การเกษตรผสมผสานตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง	นางอบ จันทร์โชติ	ม.4 ต.ท่ามะเค็ด
4	การผลิตปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพ	นายเอียด นิลทะรัตน์	ม.1 ต.ท่ามะเค็ด
5	ข้าวซ้อมมือ	นางจินดา จิตณรงค์	ม.5 ต.ท่ามะเค็ด

ด้านดนตรี นาฏศิลป์ การนวด และการละเล่นพื้นบ้าน

ที่	ชื่อของภูมิปัญญา	ชื่อของเจ้าของภูมิปัญญา	ที่อยู่
1	นวดแผนไทย	นางประภา เดชะ	ม.3 ต.ท่ามะเค็ด
2	รำมโนราห์	นางหนูคลี่ ศิริโรจน์	ม.5 ต.ท่ามะเค็ด
3	การแสดงหนังตะลุง	นายสมศักดิ์ กาญจนถาวร	ม.4 ต.ท่ามะเค็ด
4	การขับร้องเพลงไทย	นายอดุลย์ สุริยงค์	ม.4 ต.ท่ามะเค็ด
5	รำกลองยาว	นายแปลก โชติพันธ์	ม.3 ต.ท่ามะเค็ด
6	ดนตรีไทย	นางสาวสิริมา กำเนิดอุทัย	ม.5 ต.ท่ามะเค็ด

ด้านหัตถกรรม สิ่งประดิษฐ์ และการแปรรูปผลิตภัณฑ์

ที่	ชื่อของภูมิปัญญา	ชื่อของเจ้าของภูมิปัญญา	ที่อยู่
1	เชมพูและสมุนไพร สมุนไพร	นางกฤษฎา ปาระรัตน์	ม.1 ต.ท่ามะเค็ด
2	ไม้กวาดไม้ไผ่	นายไสว เดชะ	ม.3 ต.ท่ามะเค็ด
3	ทำเฟอร์นิเจอร์ไม้	นายอดุลย์ สุริยงค์	ม.4 ต.ท่ามะเค็ด
4	การผูกผ้า/ตกแต่งผ้าในงานพิธีต่าง ๆ	นางเพ็ญใจ เกื้อคลัง	ม.4 ต.ท่ามะเค็ด
5	เย็บผ้าจาก	นางอบ ชูแหละ	ม.4 ต.ท่ามะเค็ด

ด้านอาหาร เครื่องดื่ม สมุนไพรและยารักษาโรค

ที่	ชื่อของภูมิปัญญา	ชื่อของเจ้าของภูมิปัญญา	ที่อยู่
1	ขนมจาก	นางถ้อง พูลสวัสดิ์	ม.5 ต.ท่ามะเค็ด
2	การผลิตเครื่องแกง	นางยุพิน สงทับ	ม.2 ต.ท่ามะเค็ด
3	ขนมไทย/ขนมเดือนสิบ	นางกัลยา มณีสว่าง	ม.3 ต.ท่ามะเค็ด

ด้านศาสนา วัฒนธรรม

ที่	ชื่อของภูมิปัญญา	ชื่อของเจ้าของภูมิปัญญา	ที่อยู่
1	พิธีกรทางศาสนา	ร.ต.อ.คมกฤษ แทนประมูล	ม.3 ต.ท่ามะเดื่อ
2	พิธีกรทางศาสนา	นายสนิท อุทัยเกษม	ม.3 ต.ท่ามะเดื่อ
3	พิธีกรทางศาสนา	นายสมพร สิงห์แก้ว	ม.7 ต.ท่ามะเดื่อ